

ZUBIAK 2023-2024

ZUMALAKARREGI MUSEOKO
HEZKUNTZA ESKAINTZA

AURKIBIDEA

AURKEZPENA..... 3.or

IBILBIDE DIDAKTIKOAK

Zumalakarregi anaiak..... 5.or

Iraultza garaia..... 6.or

Estatu liberalaren sorrera..... 7.or

Gerra eta bakea..... 8.or

SAIO BATEKO TAILERRAK

Kulturaniztasuna eta migrazioa..... 9.or

Migrazioa eta historia.....10.or

XIX. mendeko janzkera.....11.or

Iruditik zinematografiara.....12.or

Komikia.....13.or

SAIO UGARIKO ESKAINTZA

Guztiok gara migratzaile..... 14.or

Gure ondarea.....15.or

Feillet ahizpak ezagutzen.....16.or

KANPO IBILBIDEAK

Ormaiztegiko trenzubia.....17.or

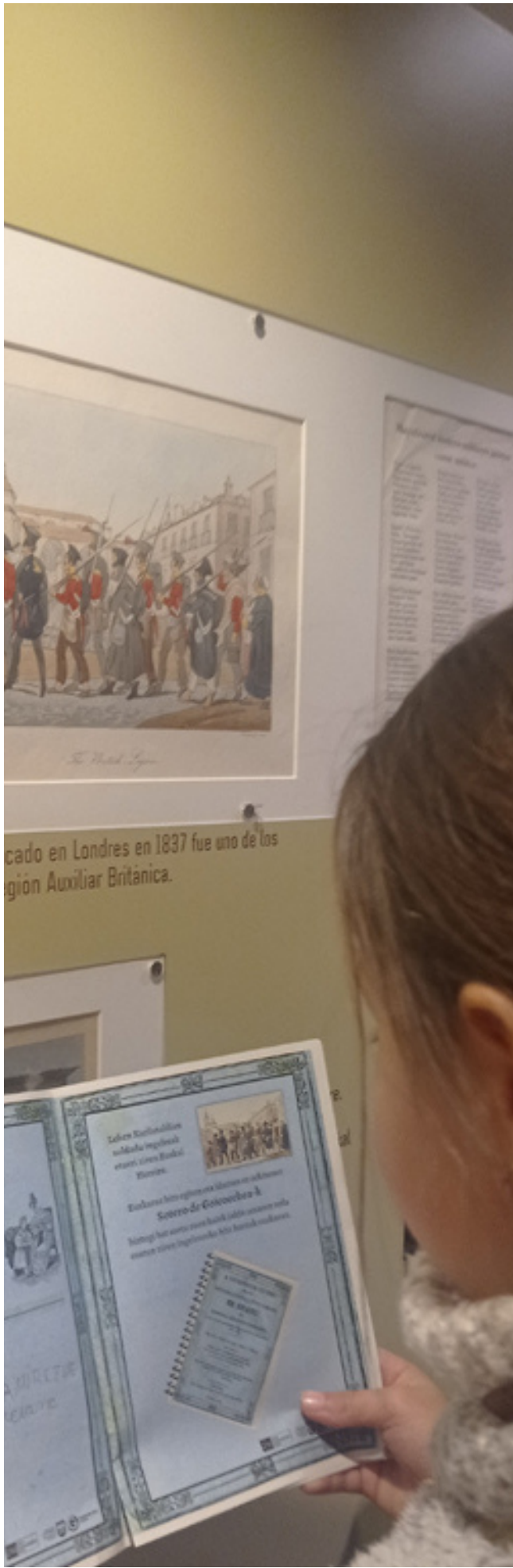
ALDI BATERAKO ERAKUSKETA

RIF 1923: Ibilbide didaktikoa.....18.or

ESKAINTZA OSOA.....19.or

ELEMENTU OSAGARRIAK.....20.or

2022-2023 Hezkuntza eskaintza

AURKEZPENA

Zumalakarregi Museoak atek irekitzen dizkio hasi berri dugun 2022-2023 ikasturteari.

Maila guztiei egokituta dagoen Hezkuntza eskaintzaren bidez, Museoa eta Hezkuntza Zentroak lotzen dituzten zubiak eraikitzen jarraitzen dugu. Beraz, aurkezten dugun eskaintza, Lehen Hezkuntzako, Bigarren Hezkuntzako, Erdi mailako, Batxilergoko, Goi Mailako, Lanbide Heziketako eta Helduentzako Hezkuntzako ikasleei zuzenduta dagoen programa da.

HELBURUAK

- XIX. mendean izandako gertakizunak zabaldu gaur egungo ikuspuntu batetik, gaurkotasuna ulertzeko gakoak eskeiniz.
- Belaunaldi berriei historia hurreratu formatu eta mintzaira ezberdinen bidez.
- Ahots anitzei lehenetsua eman, gertaera historikoak begirada eta interpretazio ezberdinen bidez ezagutu eta ulertu ahal izateko.
- Gaitasun kritikoa garatzen laguntzea, pedagogia aktibo batetik abiatuta.

KONTAKTUA

Telefonoa:

943 88 99 00 - 659 43 45 66

Korreo:

mzumalakarregi@gipuzkoa

Museoko hezkuntza arduraduna:

Cristina Álvarez

calvarez@k6gestioncultural.com

ORDUTEGIA

Martxoaren 1etik, urriaren 31ra arte:

Asteartetik larunbatera eta jai egunak: 10:00-14:00
eta 16:00-19:00. Igandea: 10:00-14:00.

Azaroaren 1etik, otsailaren 28ra arte:

Asteartetik ostiralera eta jai egunak: 10:00-14:00.
Larunbatak eta jai egunak: 10:00-14:00 eta 16:00-
19:00.

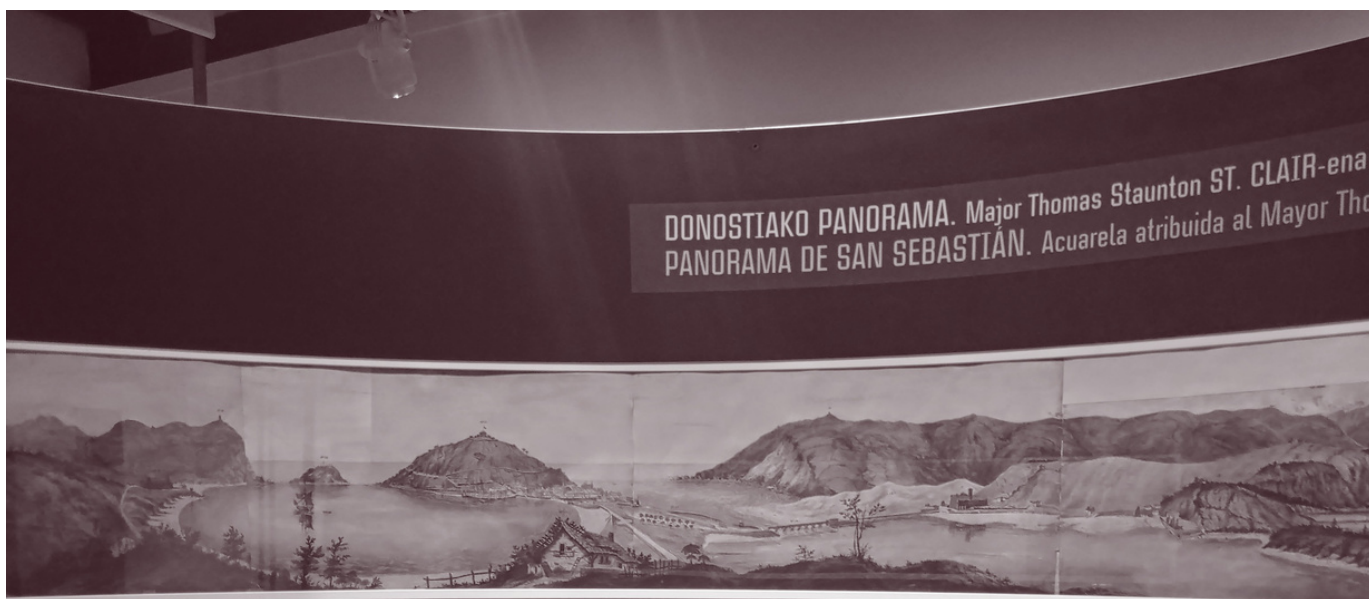
TARIFA

Tarifa orokorra:

Asteartetik ostiralera: 2,5€

Ostegunetan: 1€

*Irakasleek sarrera doan.

ZUMALAKARREGI ANAIAK: JENERAL KARLISTA ETA POLITIKARI LIBERALA

Nori gomendatua: Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza 3 eta 4. maila, Erdi Maila, Lanbide Heziketa, Batxilergoa, Helduentzako Hezkuntza eta Goi Maila.

Iraupena: 1 ordu eta 30 min.

Helburu espezifikoak:

- XIX. mendeko Euskal Herriko gakoak ezagutzea
- Eta Zumalakarregi anaien pentsaera desberdinak ulertzea.

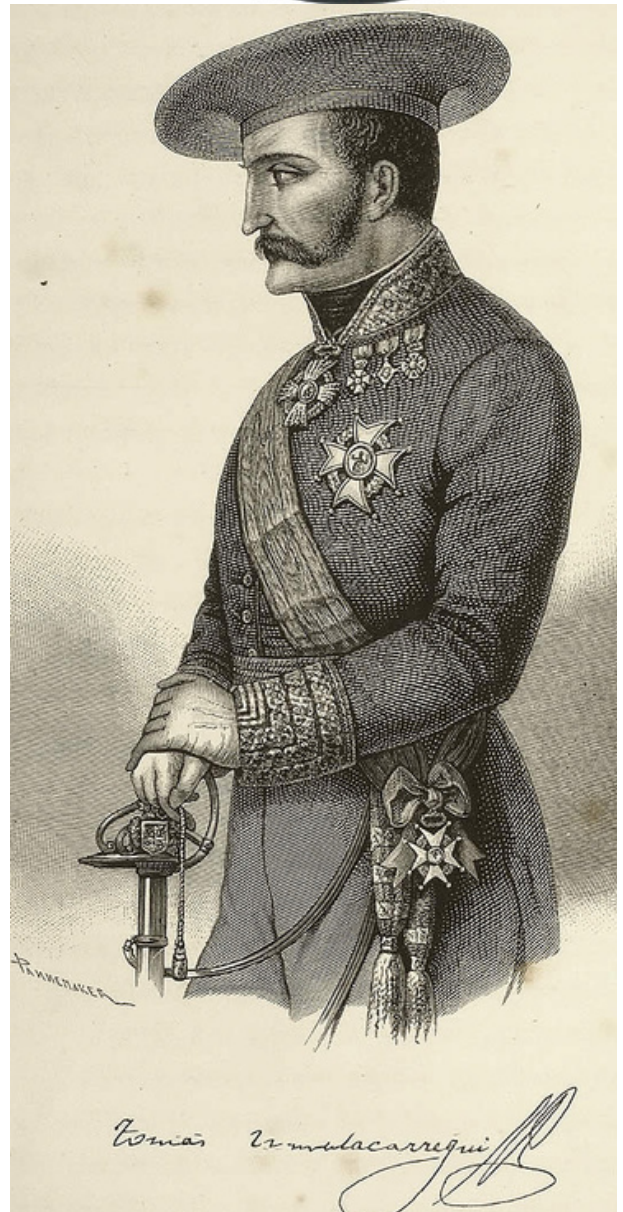
Konpetentziak: Pentsaera kritikoa garatzea: perspektiba desberdinak izatea, lantzen diren gaiarekiko dauden pentsaera ideologiko desberdinak ezagutzea.

Deskribapena:

Zumalakarregi anaiak ibilbide gidatuak Antzinako Erregimenetik Liberalismora egon zen transizioan zehar ibilaldi bat proposatzen du. Tomasek jasotako sistema defendatu zuen karlismoaren buruzagi militar bezala, Migelek, bitartean, politikari modura, gizarte eta politika sistemen aldaketaren alde borrokatu zuen. Famili bakar batek prozesu honetan aurrez aurre zeuden ideologiak aztertzea ahalbideratzen digu.

Hizkuntza:

Euskaraz, gazteleraz edo ingelesez egin daiteke.

IRAULTZA GARAIA

Nori gomendatua: Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza 4. maila eta Erdi Maila.

Iraupena: 1 ordu eta 30 min.

Helburu espezifikoak:

XIX. mendeko Euskal Herriko karlismoa eta liberalismoa ulertzea XIX. mendean zehar.

Konpetentziak:

- Hiztegi espezifikoa eskuratzea.
- Errealitate soziala, gaur egungoa eta historikoa ulertzea.
- Talde lana.

Deskribapena:

Iraultza garaia ibilbidek Antzinako Erregimenetik Sistema Liberalera eman zen trantsizio konplexu eta bortitzean murgiltzeko aukera emango du. Euskal Herrian karlismoa eta liberalismoaren artean egon zen liskarraren errepaso bat proposatzen du: Bi Gerra Karlistak, liberalen garaipena eta foruen abolizioa, industria iraultza. Gainera, pertsonai desberdinak ezagutzeko aukera ematen du, hala nola, Zumalakarregi Anaiak, Muñagorri, Santa Kruz Apaiza eta Agosti Xaho.

Hizkuntza:

Euskaraz, gazteleraz edo ingelesez egin daiteke.

* XIX. mendeko Ormaiztegiko trenzubiaren bisita gidatuarekin ere konbinatu daiteke.

ESTATU LIBERALAREN SORRERA

Nori gomendatua: Batxilergoa, Goi Maila, Helduentzako hezkuntza eta Lanbide Heziketa.

Iraupena: 1 ordu eta 30 min.

Helburu espezifikoak:

Estatu Liberalaren eraikuntza gatazkatsua Euskal Herrian ezagutzera ematea.

Konpetentziak:

- Hiztegi espezifikoa eskuratzea.
- Errealitate soziala, gaur egungoa eta historikoa ulertzea.
- Talde lana.

Deskribapena:

Ibilbide honekin ikasleak Antzinako Erregimenaren krisiaren eta Estatu Liberalaren eraikuntza gatazkatsuen prozesua aztertuko dute. Bi sistemen ezaugarri nagusiak eta Euskal Herriko Kontzertu Ekonomikoaren jatorria ezagutuko dituzte.

Hizkuntza:

Euskaraz, gazteleraz edo ingelesez egin daiteke.

* XIX.mendeko Ormaiztegiko trenzubiaren bisita gidatuarekin ere konbinatu daiteke.

GERRA ETA BAKEA

Nori gomendatua: Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako 4. maila, Erdi Maila, Lanbide Heziketa, Batxilergoa, Helduentzako Hezkuntza eta Goi Maila.

Iraupena: 1 ordu.

Helburu espezifikoak:

Gerraren ondorioei buruz hausnarketa egitea.

Konpetentziak:

- Elkarrizketa eta eztabaidaren erabilera.
- Talde lana.

Deskribapena:

Biolentziaren erro, forma eta ondorioei buruzko hausnarketarako proposamena, gatazkaren eredutzat Lehenengo Karlistada hartuz. Bergarako Hitzarmena gatazka konponketa eta bake prozesuaren eredu.

Hizkuntza:

Euskaraz, gazteleraz edo ingelesez egin daiteke.

* Beste edozein ibilbiderekin konbinatu daiteke.

KULTUR ANIZTASUNA ETA MIGRAZIOA

Nori gomendatua: Lehen Hezkuntzako 4., 5. eta 6. maila.

Lanketa eremua: Migrazioa, kultur aniztasuna eta sentsibilizazioa.

Iraupena: Ordu eta erdi.

Helburu espezifikoak:

- Migrazioa gizakiari datzekion elementu moduan aurkeztea.
- Kultur aniztasunaren aberastasuna aurkeztea.
- Ezberdin sentitzearen arriskuak aurkeztu eta kontzientzia soziala sustatzea.

Deskribapena:

Migrazioaren kontzeptuaren inguruan lanean hasteko, animalien migrazioa aurkeztuko dugu. Ondoren *Carlota*ren ipuina kontakizunarekin jarraituko dugu. Pertsonaia honen ibilbideak, ezberdin sentitzearen errealitatea aurkezteaz gain, migrazioaren gaiarekin jarraitzeko. Aniztasun kulturala aurkeztu, euskal tradizio zein irudi historikoekin eta munduan zehar dauden estetika ezberdinak aztertuz. Azkenik, film animatua ikusiko dugu aniztasunaren aberastasuna aurkezteko eta balioan jartzeko.

MIGRAZIOA ETA HISTORIA

Nori gomendatua: LH6 eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza, Erdi Maila eta Lanbide Heziketa.

Lanketa eremua: Migrazioa, kultur aniztasuna eta sentsibilizazioa.

Iraupena: Ordu eta erdi.

Helburu espezifikoak:

- Migrazioa gizakiari datzekion elementu moduan aurkeztea.
- Egunerokotasunean eragina duten gizarte fenomenoekiko hausnarketa kritikoa sustatzea.
- Pentsamendu kritikoa eta kontzientzia sustatzea belaunaldi berrien artean, eztabaida sozialetan parte hartzea bultzatzea.

Konpetentziak:

- Enpatia garapena: pertsona migratzailearen lekuan ipiniz.
- Gaur egungo migrazio fenomenoaren ezaugarri bereziak ezagutzea.
- Gure inguru hurbileko gizarte-aniztasunari buruzko sentsibilizazioa.

Deskribapena:

Leopoldina Rosa itsas ontziaren historiaren bidez, migrazio prozesuei buruzko hausnarketa egiteko aukera da. Gizakiaren historiatik barrena paseo bat proposatzen duen unitate didaktikoa da, euskal migrazioa eta egungo migrazio mugimenduak barne.

XIX. MENDEKO JANZKERA

Nori gomendatua: LH4, LH5 eta LH6.

Lanketa eremua: Historia eta gizartea.

Iraupena: Ordubete.

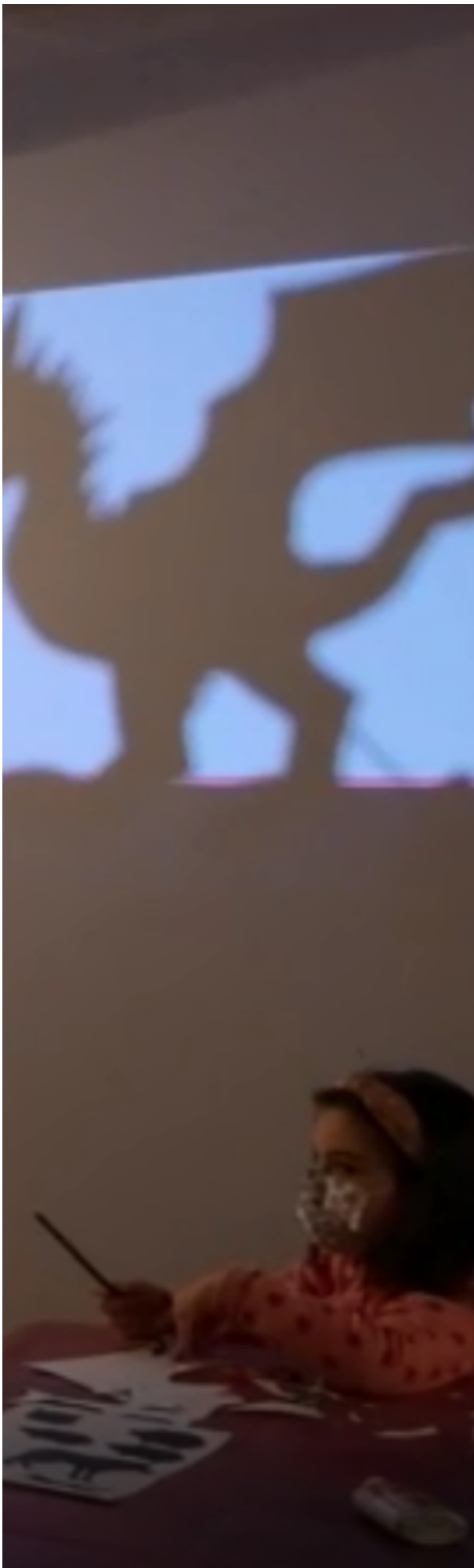
Helburu espezifikoak:

- Kontestu historikoaren ideia orokor bat sortzea.
- Gizarte klaseak ezagutzea.
- Beste garai bateko gizabideak ezagutzea
- XIX.mendeko Euskal Herria ezagutzea jazkien ikuspuntutik
- Sormena eta gaitasun artistikoa garatzea.

Deskribapena:

XIX.mendeko bizimodua eta gizartea janzkeraren bitartez ezagutuko dugu. Jantzien bitartez ohitura eta egunerokotasunak ezagutuko ditugu. Estamentuak eta klaseak bereiziko ditugu hauen jantziei erreparatuz.

IRUDITIK ZINEMATOGRA- FIARA

Nori gomendatua: LH4, LH5 eta LH6.

Lanketa eremua: Historia, irudia, sorkuntza eta zinea.

Iraupena: Ordu eta erdi.

Helburu espezifikoak:

- Kontestu historikoaren ideia orokor bat sortzea.
- Irudiaren garapena ezagutzea.
- Zinean zientziak izandako garrantziaz jabetzea
- Sormena eta gaitasun artistikoa garatzea.

Deskribapena:

XIX.mendeko sorkuntzak ezagutu eta hauekin batera zinematografiaren jaiotza. Irudiaren, mugimenduaren eta ilusio optikoen muduan murgilduko gara, lehen filmak nolakoak izan ziren ezagutzeko. Honela, parte hartzaile bakoitzak eskulan ezberdinak eta bere ilusio optiko propioa sortu ahal izango du.

KOMIKIA

Nori gomendatua: LH4, LH5 eta LH6.

Lanketa eremua: Historia, ondarea, irudia, sorkuntza eta idazkera.

Iraupena: Ordu eta erdi.

Helburu espezifikoak:

- Testuinguru historikoaren ideia orokor bat sortzea.
- Gizarte klaseak ezagutzea.
- Beste garai bateko gizabidea ezagutzea
- XIX.mendeko Euskal Herria ezagutzea
- Sormena eta gaitasun artistikoa garatzea.
- Ondare material eta immateriala balioan jartzea

Deskribapena:

XIX.mendeko bizimodua eta gizartea komikiaren bitartez ezagutuko dugu. Bi emakumek abiatuko duten bidaian murgilduko gara ilustrazioen bidez. Material didaktikoaren bidez, lokomotoran eginiko bidaian Gipuzkoa sakonera iritsiko dira, Ormaiztegiko Bainuetxean ur sulfurosoez gozatzeko. Ze pasako da gero? Animatu eta idatzi abentura txundigarria.

GUZTIOK GARA MIGRATZAILE

Nori gomendatua: Lehen Hezkuntzako 6. maila eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako 1go maila.

Iraupena: Epe luzeko proiektua. Gutxieneko 5 saioetatik hasi eta ikastetxe zein irakasleak erabakitzen duen arte luza daiteke.

Helburu espezifikoak:

- Migrazioa gizakiari datzekion elementu moduan aurkeztea.
- Egunerokotasunean eragina duten gizarte fenomenoekiko hausnarketa kritikoa sustatzea.
- Pentsamendu kritikoa eta kontzientzia sustatzea belaunaldi berrien artean.
- Eztabaida sozialetan parte hartzea bultzatzea.

Konpetentziak:

Kontzientzia sortzea, ikaskuntza sustatzea, sentsibilizazioa, gogoeta garatzea, ikuspuntu berriak hurbiltzea, pentsamendu kritikoa indartzea eta ikerketa baliabideak ezagutzea.

Deskribapena:

Migrazioaren gaiaren hurbilketa bat egin, ahozko historiaren, eta eduki historikoen bitartez. Proiektua garatzeko baliabide didaktikoak eskaintzeaz gain, museoak dinamizatuko du saioa. Sei ataletan bereizitako material didaktiko bat garatu da honetarako. Bertan baliabide audiobisualez gain, lan materiala ere izango da. Taldearen adinera egokitutako material gehiagarriaren bidez dinamika ezberdinak gauzatuko dira.

GURE ONDAREA

Nori gomendatua: Lehen Hezkuntzako 5 eta 6. maila eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako 1go maila.

Iraupena: Tailerraren iraupena ikastetxearekin zehaztuko da. Gutxieneko ordu eta erdiko saio bat (gehieneko 3 saio).

Metodologia: Edukiak ondare hezkuntzaren bitartez lantzen dira, ondarearen kontzeptua banakakotik abiatuz kolektiboraino ikusten da.

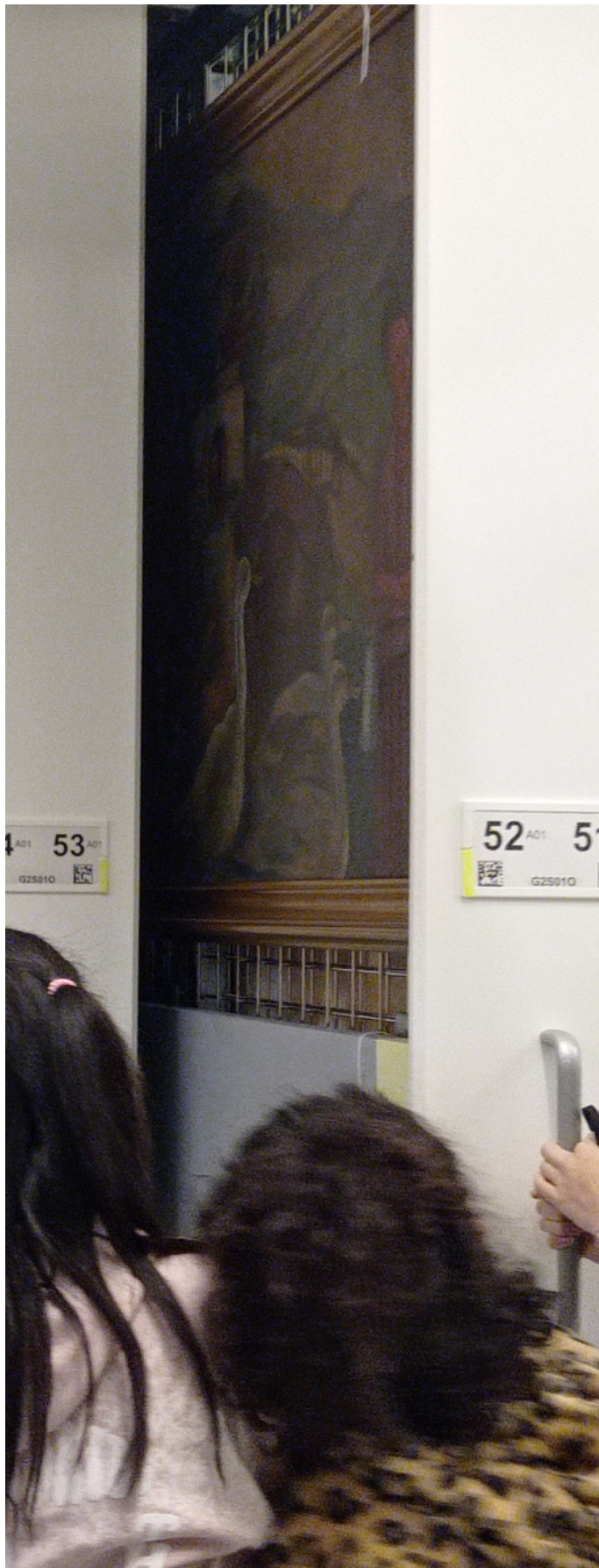
Helburu espezifikoak: Ondarearen esanahira hurbildu eta sentsibilizazioa eta errespetua sortu partaideen gertuko inguruarekiko.

Konpetentziak: Ondare natural eta kulturalarekiko errespetua, eta honen kontserbazioarekiko interesa.

Deskribapena:

Ondarearen esanahia bakoitzaren esperientzia pertsonaletik hasita lantzen da. Gertutasun hori lortzen denean, taldearen ingurunearekin lotura bilatzen saiatzen da, ondareari buruz hausnarketa sakonagoa eginez. Kontzeptu honetan museoaren eginkizuna, bere bilduma, bere ondare historikoa, tresnak eta espazioak etab. lantzen dira.

*Programa hau hezkuntza maila bakoitzaren beharren arabera lantzen da.

FEILLET AHIZPAK EZAGUTZEN

XIX. mendera bidaiatzeko aukera ematen duen eta jolas-jarduerak dituen erakusketa txikia eta doakoa. Garaiko pinturan aitzindari izan ziren Hélène eta Blanche Feillet ahizpen lanen bitartez XIX.mendeko Euskal Herriaren aurkezpena.

Nori gomendatua: Lehen Hezkuntza 1, 2, 3 eta 4.

Helburu espezifikoak: Feillet ahizpen lana ezagutaraztea, bi artista aitzindari XIX. mendeko Euskal Herrian.

Konpetentziak: Pentsamendu sortzailea garatzea.

Deskribapena:

Maletaren edukia hiru karpetatatan banatua dago:

1. Karpeta: 10 ilustrazio. Hélène eta Blanche Feilleten lanak.
2. Karpeta: garaiko 6 egileen erreprodukzioak.
3. Karpeta: Hutsik, egindako lanak sartzeko.
4. Artelanak zintzilikatze soka eta txintxetak.

**Maleta didaktikoak doan uzten dira hilabetez.
Bidalketa-gastuak eskatzen dituenaren kontu izango dira.*

ORMIAZTEGIKO TRENZUBIA

Nori gomendatua: DBH3. mailatik aurrera.

Iraupena: 45min.

Helburu espezifikoak: Ingeniaritza lan hau ezagutzea.

Kompetentziak: Ondare industrialarekiko sentsibilizazioa.

Deskribapena:

Bisita honen bi zati osagarriek Ormiaztegiako trenzubiaren egituraren testuinguru historiakoa zein haren ondare balioaren ezagutza zabaltzen dituzte.

Lehendabizi, museoan bertan ikusgai dagoen zubiaren maketaren modulu irisgarria aurkeztuz ezagutaraziko da trenzubia.

Ondoren, trenzubira abiatuz, bisitaren bigarren zatia egingo da . Bertan, burdinek eta harriek ezkututzen dituzten bitxikeria eta xehetasun guztiak ezagutzeko aukera izango dute ikasleek.

RIF 1923: IBILBIDE DIDAKTIKOA

Nori gomendatuta: DBH4. maila, Erdi Maila, Batxilergoa, Helduentzako Hezkuntza, Goi Maila eta Lanbide Heziketa

Duración: Ordubete

Helburu espezifikoak: Espainia eta Rifin harteko gatazka belikoaren riftar testuinguru kultur historikoa eta linguistikoa urbiltzeko aukera eskaintzen du ibilbide honek Eustaquio Berriochoak bertan ateratako argazkien bidez.

XIX. mendean Rifin gertatutako Afrikako Gerra izenez ezagutzen den gatazkaren gakoak ezagutzeko aukera izango dute ikasleek, hari buruzko hainbat dokumentuen bidez.

Competencias:

Berriochoak Rifeko lurraldean ateratako argazkien bidez gerra ikuspegi gizatiar batetik ikus daiteke. Erakusketak tokiko hizkuntzak ezagutzera ahalbidatzen du.

XIX. eta XX. mendeetako Rifeko gerretako Espainiko kanpo politikara urbiltzeko aukera ere eskaintzen du erakusketak, haien ondorio sozial, gizatiar eta politikoak aurkeztuz.

Descripción:

RIF 1923 ibilbide didaktikoak erakusketa ikuspegi didaktiko baten bidez bisitatzeko aukera eskaintzen du liburuxka baten bitartez. Bertan Eustaquio Berriochoa eta hura ibili zen herrien kokapena eta bertako grafia ezagutzeko, argazkiei buruzko hausnarketa egiteko eta XIX. mendeko Afrikako Gerra ezagutzeko helburua duten jarduerak topatu daitezke.

ESKAINNTZA OSOA

Hezkuntza eskaintzaren izenburua:	Lehen Hezkuntza						Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza				Erdi Maila	Batxilergoa		Helduentzako hezkuntza	Lanbide heziketa	
	LH 1	LH 2	LH 3	LH 4	LH 5	LH 6	DB H1	DB H2	DB H3	DB H4		1	2			
Zumalakarregi anaiak: Jeneral karlista eta politikari liberala									x	x	x	x	x	x		x
Iraultza garaia										x	x					
Estatu liberalaren sorrera												x	x	x	x	
Gerra eta bakea										x	x	x	x	x	x	x
Kulturantzatasuna eta migrazioa		x	x	x												
Migrazioa eta historia						x	x	x	x	x	x					x
XIX. mendeko janzkera				x	x	x										
Iruditik zinematografiara				x	x	x										
Komikia				x	x	x										
Guztiok gara migratzaile						x	x									
Gure ondarea					x	x	x									
Feillet ahizpak ezagutzen	x	x	x	x												
Ormaiztegiako trenbidea									x	x	x	x	x	x	x	x
RIF 1923: Ibilbide didaktikoa										x	x	x	x	x	x	x

ELEMENTU OSAGARRIAK

AHOLKULARITZA PERTSONALIZATUA

Museora bisita antolatzeko helburuarekin eta ibilbidea ikastetxearen beharrei egokitzeko asmoz, Zumalakarregi Museoak aholkularitza pertsonalizatua eskaintzen die eskatzen duten irakasleei. Gainera, ibilbide bakoitzeko material didaktikoa eta irakasleentzako txostenak dauzkagu.

Museoa irakasle eta zentroen beharretarako prest egongo da uneoro, babesa eta orientazioa emateko.

Eskaintza birtualaren kasuan, aurretiaz, gutxieneko bilera birtual bat gauzatuko da, jarduera taldearen beharretara egokitzeko helburuarekin.

Irakasle eta museoaren artean adostuko da erabilitako plataforma birtuala, dinamikaren luzapena eta online material didaktikoa jasotzeko aukera.

ARTXIBO AKTIBOA

Museoko webgunean, (www.zumalakarregimuseoa.eus/es), XIX. mendeko gai ezberdinekin lotuta dauden hainbat ikerketa aurkitu daitezke: eskauketa birtualak, artikulak, ikerketak, soinu artxiboa, etab.

Gipuzkoako Foru Aldundia

Z·M MUSEO ZUMALAKARREGI MUSEOA Centro de referencia para el conocimiento y disfrute del siglo XIX en el País Vasco

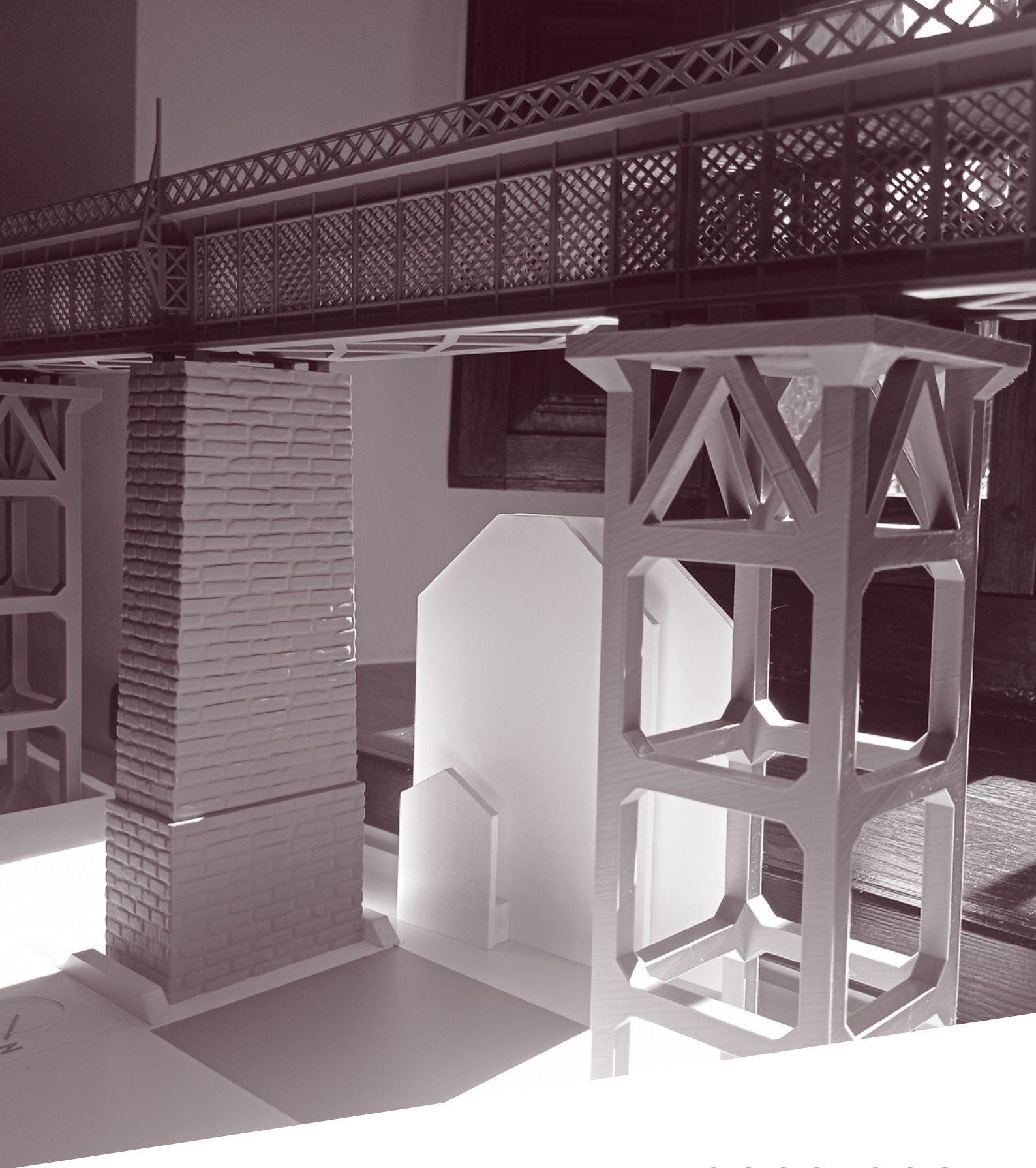
Tu visita Museo Oferta educativa **Archivo activo** Accesibilidad Agenda Blog

ARCHIVO ACTIVO

- Archivo activo
- Publicaciones
- Exposiciones
- Actividades anuales

Archivo activo

- Proyecto "Pour Don Carlos"
- La batalla de Oriamendi. 1837
- Ampliando "Al abrigo de Urgull". Estampas de Euskal
- "Leopoldina Rosa: una historia de hoy"
- Mujeres exploradoras del siglo XIX
- "Ante el abrazo de BERGARA; gesto e interpretación"
- ZM 30 (1989-2019) "30 miradas"
- Txapela. La boina en el siglo XIX
- "mappingalbum.net": "Euskal Herria: Paisajes en trán"
- Proyecto "Paisaje industrial"
- HÉLÈNE & BLANCHE FEILLET: Pioneras de la pintura siglo XIX
- Los Cien Mil Hijos de San Luis. 1823.
- La guerra de África (1859-1860)
- álbum SIGLO XIX
- Historia militar del siglo XIX en el País Vasco

ZUBIAK 2023-2024

ZUMALAKARREGI MUSEOKO
HEZKUNTZA ESKAINTZA

